

TEKI ŹRÓDŁOWE

Rzeczywistość Zagłębia Miedziowego
w dalekopisach, lipiec 1980–grudzień 1981

Teki źródłowe

Muzeum Historyczne w Lubinie

Rzeczywistość Zagłębia Miedziowego w dalekopisach, lipiec 1980–grudzień 1981

Prezentujemy Państwu teleksy, jakie wysyłano z Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Legnicy (KW PZPR) do Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (KC PZPR). Opieramy się na zachowanych materiałach zdeponowanych w Archiwum Państwowym we Wrocławiu, Odział Legnica (AP Legnica). Numeracja wskazuje, iż nie wszystkie teleksy się zachowały. Podczas prac edytorskich ujednoliciliśmy pisownię, w tym znaki interpunkcyjne. Aparat naukowy służy do dalszych prac poznawczych związanych z życiem codziennym w Zagłębiu Miedziowym, a także ma za zadanie ułatwiać odbiór dokumentu.

1981, listopad 14 Teleks nr 386

*AP Legnica, KW PZPR, sygn. 749
maszynopis*

W odpowiedzi na telex nr 288 z dnia 13 listopada br. w sprawie oceny sytuacji wojewódzkiej organizacji partyjnej po IV Plenum KC PZPR oraz odbioru inicjatywy powołania Frontu Porozumienia Narodowego, informuję:

1. Program wdrażania postanowień IV Plenum KC PZPR jest przedmiotem stałego zainteresowania i troski wszystkich instancji, POP i aktywu partyjnego. Wypracowane przez organizację partyjną – zgodnie z treścią planu Sekretariatu KC PZPR – zadania, akcentują głównie tę sprawę, której bezpośrednio dotyczą: ofensywności działań partii, konsolidacji szeregów PZPR oraz skutecznego przeciwdziałania wszelkim przejawom anarchizacji życia. Praktyka ostatnich tygodni dowodzi, że konsekwentna realizacja postanowień IV Plenum, przynosi – wprawdzie jeszcze niewielkie – ale konkretne efekty. Dotyczy to zwłaszcza ofensywności działania i pozyskiwania dla programu partii bezpartyjnych oraz wielu członków NSZZ „Solidarność” wywodzących się z szeregów robotniczych. O pełnym i skutecznym urzeczywistnieniu uchwały IV Plenum, decyduje w poważnym stopniu stan zaopatrzenia rynku, a ten w naszym województwie jest wysoce niezadowolający. Powoduje to, iż w części społeczeństwa nadal znajdują posłuch demagogiczne hasła i ekstremalna działalność „Solidarności”. Aktyw partyjny – nadal nie dysponuje rzetelną i szybką informacją a zwłaszcza odpowiednimi komentarzami, co utrudnia skuteczną działalność polityczno-agitacyjną.

Zgodnie z przyjętym programem wdrażania uchwały IV Plenum KC PZPR we wszystkich organizacjach partyjnych kontynuowane są działania na rzecz samookreślenia się członków partii i w myśl przyjętych założeń mają być zakończone do 30 listopada br.

Z posiadanych informacji wynika, że stosunkowo najlepiej i bez większych zakłóceń przebiegają w małych liczebnie POP. Mamy liczne przykłady występowania członków partii z NSZZ „Solidarność”, dotyczy to przede wszystkim aktywu funkcyjnego.

Z większymi kłopotami i oporami przebiegają one w organizacjach partyjnych dużych zakładów pracy, gdzie wysoki procent zorganizowania załóg w „Solidarności”, i wynikające stąd naciski, stwarzają określone trudności.

Należy zaznaczyć, iż w większości członkowie partii proces samookreślenia rozumieją przede wszystkim jako deklarację ideową tj. przestrzeganie zasad statutu i czynne przeciwstawienie się ekstremalnym działaniom „Solidarności”, uznając jednocześnie, iż jedynie w skrajnych wypadkach wchodzi w grę wystąpienie ze związku.

Członkowie partii (w dużych zakładach pracy) wyrażają pogląd, że proces samookreślenia się powinien mieć charakter ciągły i wejść na trwałe do działania PZPR.

Odrębny problem to zjawisko rozchwiania ideologicznego. Proces ten w naszym województwie ma charakter marginalny. Wprawdzie występują ostatnio przypadki osłabienia aktywności w pracy organizacyjnej podstawowych ogniw partii, ale jest to nie tyle zjawisko rozchwiania ideologicznego, co słabość pracy aktywu lub występująca apatia w działaniu. Przeciwdziałając temu zjawisku, prowadzone są aktualnie rozmowy z etatowym aparatem i aktywem partyjnym.

W okresie ostatnich tygodni zanotowaliśmy jedynie jeden ewidentny przykład rozchwiania ideologicznego, miał on miejsce w Szkole Podstawowej nr 2 w Lubinie, gdzie członkowie POP złożyli swoje legitymacje do depozytu.

Z przeprowadzonej analizy udziału członków PZPR w akcjach i strajkach organizowanych przez NSZZ „Solidarność” wynika, iż w większości członkowie partii są przeciwni tej formie wyrażania protestu. Obserwuje się jednak, że w wielu zakładach pracy (dużych) działają oni pod presją ogniw „Solidarności”.

Zgodnie z przyjętymi zadaniami przez instancje i organizacje partyjne wynikającymi z Uchwały IV Plenum KC PZPR odbywają się aktualnie we wszystkich środowiskach społeczno-zawodowych województwa zebrania w 85% przy frekwencji od 40–80% w zależności od środowiska społeczno-zawodowego (niższą frekwencję notuje się w środowisku robotniczym).

2. Inicjatywa frontu porozumienia narodowego spotkała się na ogół z pozytywnym przyjęciem.

Notuje się opinie, że jest to w chwili obecnej jedyna możliwość wyjścia z trudnej sytuacji. Podkreślane jest duże znaczenie psychologiczne tego faktu – „społeczeństwo wierzy, że ta reprezentacja narodu będzie mówić w jego sprawie, wpłynie to na ustabilizowanie sytuacji społecznej, a co za tym idzie gospodarczej i politycznej”, „front porozumienia wytrąci broń z ręki „Solidarności”. Powszechnie wnioskuje się, by zrobić wszystko, aby w skład frontu weszli ludzie „Solidarności”, gdyż bez tej reprezentacji wszystkie inicjatywy będą znów bojkotowane”.

Jednocześnie wskazuje się na to, że wszyscy członkowie frontu powinni posiadać jednakowe uprawnienia, bez względu na to, jaką część społeczeństwa reprezentują. Aktyw partyjny podkreśla, że ludzie (niezależnie od przekonań politycznych) z aprobatą odnoszą się do dwóch słusznych inicjatyw I Sekretarza KC – powołania terenowych grup operacyjnych oraz inicjatywy frontu porozumienia narodowego.

Obok tych pozytywnych opinii notuje się niewiarę w skuteczność takich działań. Ludzie ci twierdzą, że utworzenie frontu nic nie da – „było już dużo porozumień: gdańskie, szczecińskie, warszawskie i żadne nie przyniosło efektów”.

Kierownik Wydziału Organizacyjnego
Jerzy Świdorski

Muzeum Historyczne w Lubinie

Seria wydawnicza:
Teki Źródłowe Muzeum Historycznego w Lubinie

Tom I
Rzeczywistość Zagłębia Miedziowego w dalekopisach, lipiec 1980–grudzień 1981

Wstęp, wybór i opracowanie
Marek Zawadka

Opracowanie graficzne
Jacek Świerad

Skład i łamanie
Ewa Danilewicz

Publikacja w ramach projektu: „Karnawał wolności”, czy walka o szacunek i godność. Zagłębie Miedziowe w okresie „pierwszej Solidarności”, pod redakcją Marka Zawadki

© Copyright by Muzeum Historyczne w Lubinie
Lubin 2021–2023